

Številka: 018-054/2022-6

Datum: 16. 6. 2022

SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 31., 39. in 70. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/2011 s sprem.; v nadaljevanju: ZPVPJN) v senatu Marka Medveda, kot predsednika senata ter Nine Velkavrh, kot članice senata in Sama Črveka, kot člana senata, v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »Izvajanje okolju prijaznih storitev čiščenja za potrebe Medicinske fakultete, Univerze v Ljubljani«, na podlagi zahtevka za revizijo, ki ga je vložil vlagatelj CLEANING družba za storitve in trgovino d.o.o., Ljubljana, Cesta 24. junija 25, Ljubljana - Črnuče (v nadaljevanju: vlagatelj), zoper ravnanje naročnika Univerza v Ljubljani, Medicinska fakulteta, Vrazov trg 2, Ljubljana (v nadaljevanju: naročnik), 16. 6. 2022

odločila:

1. Zahtevku za revizijo se ugodi in se naročniku naloži odpravo kršitve na način, da vlagatelju omogoči vpogled v podatke iz plačilnih list, ki so ključni za izračun točk v okviru merila »Povprečna mesečna bruto plača čistilca/-ke (PMBP)«.

Naročnik mora vlagatelju dovoliti, da v petih delovnih dneh od dneva vpogleda dopolni ali spremeni zahtevek za revizijo z novimi kršitvami, dejstvi in dokazi, ki jih je pridobil pri vpogledu v izpostavljen del ponudbe izbranega ponudnika.

O dopolnitvi ali spremembi zahtevka za revizijo mora vlagatelj obvestiti Državno revizijsko komisijo in naročnika, ki se lahko o tem izjasni v treh delovnih dneh od prejema vlagateljeve dopolnitve ali spremembe zahtevka za revizijo.

Nad obsegom vpogleda, kot se vlagatelju dovoli na podlagi tega sklepa Državne revizijske komisije, se zahtevek za revizijo glede kršitve pravice do vpogleda v dokumentacijo zavrne.

2. Odločitev o stroških postopka pravnega varstva se pridrži do končne odločitve o zahtevku za revizijo.

Obrazložitev:

Obvestilo o javnem naročilu je bilo na Portalu javnih naročil objavljeno dne 15. 11. 2021, pod številko objave JN007775/2021-B01 in v Uradnem listu EU dne 16. 11. 2021, pod št. objave 2021/S 222-585140, s popravkom na Portalu javnih naročil z dne 3. 12. 2021, pod št. objave JN007775/2021-K01 in v Uradnem listu EU z dne 6. 12. 2021, pod št. objave 2021/S 236-622544 ter popravkom na Portalu javnih naročil z dne 14. 12. 2021, pod št. objave JN007775/2021-K02 in v Uradnem listu EU z dne 15. 12. 2021, pod št. objave 2021/S 243-641785.

Naročnik je dne 14. 2. 2022 sprejel in na Portalu javnih naročil (pod št. objave JN007775/2021-ODL01) objavil »*Odločitev o oddaji naročila*« št. 091-28-8/21 (v nadaljevanju: prvotna odločitev o oddaji javnega naročila), s katero je predmetno javno naročilo oddal vlagatelju. Zoper prvotno odločitev o oddaji javnega naročila je ponudnik CELOVITE STORITVE trgovina in storitve d.o.o., Kardeljeva cesta 85, Maribor, ki ga zastopa Odvetnik Cugmas Velimir, Liptovska ulica 6A, Slovenske Konjice (v nadaljevanju: izbrani ponudnik), dne 23. 2. 2022, vložil zahtevek za revizijo, ki ga je naročnik zavrnil kot neutemeljenega, Državna revizijska komisija pa je v revizijskem postopku s Sklepom št. 018-024/2022-4 z dne 23. 3. 2022 zahtevku za revizijo ugodila in prvotno odločitev razveljavila.

Upošteva je navedeno odločitev Državne revizijske komisije je naročnik dne 25. 3. 2022 sprejel in dne 29. 3. 2022 na Portalu javnih naročil (pod št. objave JN007775/2021-ODL02) objavil »*Odločitev o oddaji naročila*« št. 091-28-10/21 (v nadaljevanju: izpodbijana odločitev o oddaji javnega naročila), s katero je predmetno javno naročilo oddal izbranemu ponudniku, kot ekonomsko najugodnejšemu ponudniku.

Vlagatelj je dne 8. 4. 2022 pravočasno vložil zahtevek za revizijo, s katerim predlaga, da naročnik oziroma Državna revizijska komisija zahtevku ugoditi in vlagatelju skladno s 35. členom Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15, s sprem., v nadaljevanju: ZJN-3) dovoli vpogled v ponudbo izbranega ponudnika ter mu omogoči, da v petih delovnih dneh od dneva vpogleda dopolni ali spremeni zahtevek za revizijo z novimi kršitvami, dejstvi in dokazi, ki jih je pridobil na vpogledu v dokumentacijo izbranega ponudnika, podredno pa predlaga razveljavitev izpodbijane odločitve o oddaji javnega naročila, ker ne vsebuje vseh zahtevanih informacij, kot jih določa ZJN-3. Zahteva tudi povračilo stroškov. Zatrjuje, da je z vlogo z dne 29. 3. 2022 od naročnika zahteval vpogled v celotno ponudbeno dokumentacijo izbranega ponudnika, vključno z vsemi morebitnimi pojasnili in dopolnitvami ponudbe, predvsem z vsemi dokumenti, ki so vplivali na razvrstitev ponudbe v okviru meril. Navaja, da mu naročnik v okviru posredovane dokumentacije ni odstopil plačilnih list oziroma obračunov plač, ki so jih morali ponudniki priložiti v ponudbi, prav tako mu naročnik ni omogočil vpogleda v dokazila glede izpolnjevanja okoljskih zahtev iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, zaradi kršitve pravice do vpogleda pa mu je bilo onemogočeno ustrezno pravno varstvo. Pojasnjuje, da nima ključnega podatka, ki je vplival na razvrstitev ponudb v okviru meril, iz naročnikovega dopisa, ki mu ga je posredoval ob odstopu dela dokumentacije na vpogled, namreč izhaja, da višina povprečne mesečne bruto plače v ponudbi izbranega ponudnika ni enaka znesku, ki je bil upoštevan za izračun točk pri merilu »*Povprečna mesečna bruto plača čistilca/-ke (PMBP)*«. Nasprotuje naročnikovim navedbam, da so plačilne liste oziroma pisni obračuni plač zaupni podatki, ki jih mora varovati kot poslovno skrivnost, saj gre za podatek, ki je relevanten za dodelitev točk pri merilu, posledično je ta podatek javen (drugi odstavek 35. člena ZJN-3). Navaja, da niti iz izpodbijane odločitve o oddaji javnega naročila ni mogoče ugotoviti podatkov, ki so relevantni za dodelitev

točk v okviru meril, izpodbijana odločitev o oddaji javnega naročila tako ne vsebuje vseh značilnosti in prednosti izbrane ponudbe, kot to zahteva tretja alineja tretjega odstavka 90. člena ZJN-3. Ker manjka ključna informacija, na podlagi katere je naročnik podeljeval točke, izpodbijane odločitve o oddaji javnega naročila v tem delu ni mogoče preizkusiti. Zatrjuje tudi kršitev načela transparentnosti.

Naročnik je skladno z določbo 27. člena ZPVPJN kopijo zahtevka za revizijo poslal izbranemu ponudniku v izjasnitev. Izbrani ponudnik se je v dokumentu »Vloga izbranega ponudnika – opredelitev do zahtevka za revizijo« št. 091-28-12/21 z dne 13. 4. 2022 izjasnil o navedbah vlagatelja. Zatrjuje, da je namen pravnega varstva po ZPVPJN, da vlagatelj doseže razveljavitev odločitve o oddaji javnega naročila in ne vpogled v dokumentacijo drugih ponudnikov. Poudarja, da so podatki o plači osebni podatki, ki so varovani in jih naročnik ne sme razkrivati. Pojasnjuje, da podatki iz plačilnih list predstavljajo poslovno skrivnost in imajo neposreden vpliv na tržni položaj izbranega ponudnika. Dodaja, da je očitke vlagatelja, da naročnik ni upošteval pravnega zneska povprečne plače izbranega ponudnika pavšalen in posledično neupošteven. Izbrani ponudnik zahteva tudi povračilo stroškov postopka.

Naročnik je dne 19. 4. 2022 sprejel »Odločitev« št. 091-28-13/21, s katero je zahtevek za revizijo zavrnil kot neutemeljen, zavrnil pa je tudi povračilo stroškov postopka. Navaja, da je upošteval odločitev Državne revizijske komisije v zadevi št. 018-024/2022-4 ponovno pregledal obe dopustni ponudbi ter ju razvrstil glede na merila iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila. Pojasnjuje, da je pri izračunu povprečja, skladno z določili dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, upošteval osnovno mesečno bruto plačo z vključenim dodatkom za delovno dobo in delom plače za delovno uspešnost in brez dodatkov za delo v posebnih pogojih dela ter brez nadomestila za prehrano in nadomestila za prevoz. Ker je v fazi pregledovanja ponudb ugotovil, da nihče od ponudnikov ni upošteval navodil iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila in v dokumentu »OBR 2« navedel pravih zneskov povprečnih plač (kar je označil kot očitno napako), je povprečje, ki je zahtevano v okviru merila »Povprečna mesečna bruto plača čistilca/-ke (PMBP)« iz podatkov v predloženih plačilnih listah izračunal sam. Navaja, da so plačilne liste sestavljene tako, da zgolj podatkov, ki jih je upošteval pri izračunu povprečja, ni mogoče razkriti brez, da bi razkril tudi druge podatke, ki so varovani kot poslovna skrivnost in za izbranega ponudnika pomenijo konkurenčno prednost. Dodaja, da gre za podatke, ki so skladno z Zakonom o poslovni skrivnosti (Uradni list RS, št. 22/19, v nadaljevanju: ZPosS) poslovna skrivnost, zaradi česar bi bil ob razkritju teh podatkov tudi kazensko in materialno dogovoren. Navaja, da vlagatelj ni navedel, v katere podatke iz plačilnih list bi mu moral naročnik omogočiti vpogled, prav tako ni navedel pravno relevantnih dejstev, na podlagi katerih bi bil mogoč pravni zaključek o nezakonitem ravnanju naročnika. Pojasnjuje, da tudi v izpodbijani odločitvi o oddaji javnega naročila podatkov iz plačilnih list ni razkril, ker gre za poslovno skrivnost, zaradi česar mu upošteva četrti odstavek 90. člena ZJN-3 ni mogoče očitati, da odločitev ni ustrezno obrazložena. Kot poslovna skrivnost pa so v ponudbi izbranega ponudnika varovana tudi dokazila glede izpolnjevanja okoljskih zahtev iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila in Uredbe o zelenem javnem naročanju (Uradni list RS, št. 51/17, s sprem.; v nadaljevanju: Uredba o zelenem javnem naročanju), zaradi česar le-teh ni mogel posredovati vlagatelju. Dodaja, da v zaupne dele ponudbene dokumentacije skladno s prakso Sodišča EU (sodba Sodišča EU C-450/06 Varec) vpogleda Državna revizijska komisija.

Vlagatelj se do navedb naročnika ni opredelil.

Naročnik je Državni revizijski komisiji dne 23. 5. 2022 in na podlagi poziva na dopolnitev dne 27. 5. 2022 odstopil dokumentacijo o postopku oddaje javnega naročila in dokumentacijo o predrevizijskem postopku.

Državna revizijska komisija je pred meritorno obravnavo zahtevka za revizijo preverila, ali je vložen pravočasno in pri naročniku; ali vsebuje vse obvezne sestavine iz 15. člena ZPVPJN; ali ga je vložila aktivno legitimirana oseba iz 14. člena ZPVPJN; ali obstajajo omejitve iz 16. člena ZPVPJN in ali je dopusten. Ker je ugotovila, da so izpolnjeni vsi pogoji iz prvega odstavka 31. člena ZPVPJN, je zahtevek za revizijo na podlagi drugega odstavka 31. člena ZPVPJN sprejela v obravnavo.

Državna revizijska komisija uvodoma ugotavlja, da vlagatelj v zahtevku za revizijo naročniku očita kršitve pri izvedbi vpogleda v dokumentacijo.

Namen pravice do vpogleda, ki se opravi v postopku oddaje javnega naročila, je razviden iz petega odstavka 31. člena ZPVPJN. Ta določa, da mora vlagatelj v primeru, če dejstev in dokazov, s katerimi se kršitve dokazujejo, v zahtevku za revizijo ne more navesti ali predlagati, ker meni, da mu je naročnik kršil pravico do vpogleda v dokumentacijo, v zahtevku za revizijo navesti dejstva in dokaze v zvezi z zatrjevano kršitvijo pravice do vpogleda v dokumentacijo. Vpogled je torej namenjen zagotavljanju učinkovitega pravega varstva oziroma temu, da lahko vlagatelj zahtevek za revizijo pripravi z dejstvi in dokazi o kršitvah, ki se nanašajo na zakonitost naročnikove odločitve in ki vplivajo na njegov položaj v postopku oddaje javnega naročila (prim. 14. člen ZPVPJN). Že na tem mestu pa gre poudariti, da možnosti vpogleda v dokumentacijo ni mogoče razumeti kot abstraktne in neomejene pravice vlagatelja revizijskega zahtevka v smislu preverjanja pravilnosti naročnikove odločitve, ampak je namen vpogleda v pridobitvi dodatnih informacij, ki jih vlagatelj potrebuje za učinkovito uveljavljanje pravnega varstva.

V konkretnem primeru vlagatelj v zahtevku za revizijo med drugim zatrjuje, da mu naročnik ni omogočil vpogleda v določene podatke in dokumente iz ponudbe izbranega ponudnika, s čimer mu je nezakonito onemogočil seznanitev z informacijami, potrebnimi za navajanje konkretnih dejstev in dokazov o kršitvah, ki se nanašajo na dopustnost ponudbe izbranega ponudnika in zakonitost izpodbijane odločitve.

Vlagateljeve revizijske navedbe v zvezi z vpogledom v ponudbo izbranega ponudnika je potrebno presojati z vidika načela transparentnosti (6. člena ZJN-3) in pravice do vpogleda (35. člena ZJN-3).

Iz določil 6. člena ZJN-3 izhaja, da mora biti ponudnik izbran na pregleden način in po predpisanem postopku. Postopki javnega naročanja po tem zakonu so javni, kar se zagotavlja z brezplačnimi objavami obvestil glede javnih naročil na Portalu javnih naročil in v Uradnem listu Evropske unije. Poleg javnih objav se med drugim transparentnost postopka javnega naročanja zagotavlja tudi s postopkom javnega odpiranja ponudb ter z vpogledom v tiste dele ponudbe in spisovne dokumentacije, ki so skladno z določili ZJN-3 ter pravno prakso Državne revizijske komisije javni.

Na podlagi prvega odstavka 35. člena ZJN-3 naročnik ne sme razkriti informacij, ki mu jih gospodarski subjekt predloži in označi kot poslovno skrivnost, kot to določa zakon, ki ureja gospodarske družbe, če ta ali drug zakon ne določa drugače. Naročnik mora zagotoviti tudi varovanje podatkov, ki se glede na določbe zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov in varstvo tajnih podatkov, štejejo za osebne ali tajne podatke. Peti odstavek 35. člena ZJN-3 dalje določa, da mora naročnik v primeru, če je izvedel popoln pregled vseh ponudb, po objavi odločitve o oddaji javnega naročila omogočiti vpogled v ponudbo izbranega ponudnika le tistim ponudnikom, ki so oddali dopustno ponudbo. Če naročnik ni opravil popolnega pregleda ponudb, mora omogočiti vpogled vsem ponudnikom. Naročnik ponudniku, ki je v roku treh delovnih dni po objavi odločitve zahteval vpogled, dovoli vpogled v ponudbo izbranega ponudnika najkasneje v treh delovnih dneh od prejema zahteve, razen v tiste dele, ki

upoštevaje določbe navedenega člena predstavljajo poslovno skrivnost ali gre za tajne podatke v skladu z zakonom, ki ureja dostop do tajnih podatkov ali za osebne podatke, ki se varujejo v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

Zakon o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 42/06 s sprem., v nadaljevanju: ZGD-1) v 39. členu določa, da se za poslovno skrivnost štejejo informacije, ki izpolnjujejo zahteve za poslovno skrivnost v skladu z zakonom, ki ureja poslovne skrivnosti. Zakon, ki ureja poslovne skrivnosti (ZPosS) v 2. členu določa, da poslovna skrivnost zajema nerazkrito strokovno znanje, izkušnje in poslovne informacije, ki izpolnjuje naslednje zahteve:

- je skrivnost, ki ni splošno znana ali lahko dosegljiva osebam v krogih, ki se običajno ukvarjajo s to vrsto informacij;
- ima tržno vrednost;
- imetnik poslovne skrivnosti je v danih okoliščinah razumno ukrepal, da jo ohrani kot skrivnost.

Domneva se, da je zahteva iz navedene tretje alineje izpolnjena, če je imetnik poslovne skrivnosti informacijo določil kot poslovno skrivnost v pisni obliki in o tem seznanil vse osebe, ki prihajajo v stik ali se seznanijo s to informacijo, zlasti družbenike, delavce, člane organov družbe in druge osebe, kar izhaja iz drugega odstavka 2. člena ZPosS. Skladno s tretjim odstavkom istega člena pa se za poslovno skrivnost ne morejo določiti informacije, ki so po zakonu javne, ali informacije o kršitvi zakona ali dobrih poslovnih običajev.

ZJN-3 v drugem odstavku 35. člena izrecno določa, da so javni podatki specifikacija ponujenega blaga, storitve ali gradnje in količina iz te specifikacije, cena na enoto, vrednost posamezne postavke in skupna vrednost iz ponudbe ter vsi tisti podatki, ki so vplivali na razvrstitev ponudbe v okviru drugih meril.

Splošno pravilo, povezano z vprašanjem zaupnosti dokumentacije ter posledično z vpogledom, je torej, da je mogoče vpogled dovoliti le v tiste dele dokumentacije, ki ne vsebujejo osebnih, tajnih ali zaupnih podatkov oziroma poslovnih skrivnosti. Kot že navedeno pa so v postopkih javnega naročanja podatki, ki so po zakonu javni in jih gospodarski subjekt ne more označiti kot poslovno skrivnost, določeni v drugem odstavku 35. člena ZJN-3.

Po samem zakonu so torej ne glede na morebitno drugačno označbo s strani ponudnika javni tisti podatki, ki predstavljajo specifikacijo ponujenega blaga, storitve ali gradnje in količino iz te specifikacije, cena na enoto, vrednost posamezne postavke in skupna vrednost iz ponudbe ter vsi tisti podatki, ki so vplivali na razvrstitev ponudbe v okviru drugih meril. Če gospodarski subjekt kot poslovno skrivnost določi podatke, ki so po zakonu javni, mora naročnik oznako o poslovni skrivnosti v tem delu spregledati in vpogled v (javne) podatke omogočiti (prim. npr. odločitve Državne revizijske komisije št. 018-048/2017, 018-117/2019, 018-085/2020). Glede na navedeno naročnik ne more zgolj slediti oznaki »*poslovna skrivnost*« oziroma predloženim sklepom o določitvi poslovne skrivnosti, ampak mora presoјati tudi, ali je gospodarski subjekt posamezne podatke upravičeno označil za poslovno skrivnost, saj določenih (tj. javnih podatkov, podatkov o kršitvi zakona ali dobrih poslovnih običajev) ni mogoče označiti za poslovno skrivnost.

I. Podatki, ki so vplivali na razvrstitev ponudbe v okviru meril

Vlagatelj zatrjuje, da mu je naročnik nezakonito onemogočil vpogled v relevantne podatke na plačilnih listah izbranega ponudnika, s čimer je kršil določbo drugega odstavka 35. člena ZJN-3,

ki določa da so ti podatki javni. Pojasnjuje, da so ti podatki vplivali na razvrstitev ponudbe in dodelitev točk v okviru meril, in sicer gre za podatke, ki jih je naročnik upošteval v okviru merila »*Povprečna mesečna bruto plača čistilca/-ke (PMBP)*«. V zvezi s tem izpostavlja očitke o nepravilnem izračunu točk in posledično nepravilni razvrstitvi ponudb. Naročnik nasprotno zatrjuje, da vpogleda v plačilne liste ni omogočil, saj podatki na le-teh predstavljajo poslovno skrivnost in dodaja, da vlagatelj podatkov, v katere želi vpogledati ni konkretizirano navedel.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj v zahtevku za revizijo poudarja, da iz izpodbijane odločitve niti iz naročnikovega pojasnila v okviru dopisa, ki se nanaša na dovoljen vpogled ni jasno, katere podatke iz plačilnih list je uporabil pri izračunu povprečja plač, zatrjuje pa, da želi vpogledati v podatke, ki so bili relevantni za izračun točk v okviru obravnavanega merila (podatke, ki jih je naročnik uporabil pri izračunu relevantnega povprečja), zaradi česar ni mogoče slediti navedbam naročnika, ki zatrjuje, da vlagatelj ni konkretizirano navedel podatkov iz plačilnih list, v katere želi vpogledati.

Skladno s 84. členom ZJN-3 naročnik javno naročilo odda na podlagi ekonomsko najugodnejše ponudbe, ta pa se določi na podlagi cene ali stroškov, ob uporabi pristopa stroškovne učinkovitosti, na primer z izračunom stroškov v življenjski dobi, kot ga določa ZJN-3, in lahko zajema tudi najboljše razmerje med ceno in kakovostjo, ocenjeno na podlagi meril, ki se nanašajo na kakovost ter okoljske ali socialne vidike, povezane s predmetom javnega naročila.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da je naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila merila za oddajo javnega naročila določil v poglavju 6 »*Merila za izbor*«, in sicer:

- »*Ponudbena cena*«,
- »*Povprečna mesečna bruto plača čistilca/-ke (PMBP)*« in
- »*Cerifikat kakovosti (ISO)*«.

V okviru merila »*Povprečna mesečna bruto plača čistilca/-ke (PMBP)*« je določil formulo za izračun prejetih točk, določil pa je tudi, da se pri izračunu povprečja plače upošteva »*osnova mesečna bruto plača z vključenim dodatkom za delovno dobo in delom plače za delovno uspešnost in brez dodatkov za delo v posebnih pogojih dela ter brez nadomestila za prehrano in nadomestila za prevoz*«.

Upošteva izpostavljeni del dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila Državna revizijska komisija ugotavlja, da so podatki o osnovnih mesečnih bruto plačah z vključenim dodatkom za delovno dobo in delom plače za delovno uspešnost podatki, ki vplivajo na razvrstitev ponudb v okviru meril za izbiro najugodnejše ponudbe, saj predstavljajo podlago za izračun točk v okviru merila »*Povprečna mesečna bruto plača čistilca/-ke (PMBP)*«. Obravnavani podatki iz plačilnih list oziroma obračunov plač, ki so bili podlaga za izračun točk v okviru navedenega merila (upošteva določbo drugega odstavka 35. člena ZJN-3, skladno s katero so med drugim javni vsi tisti podatki, ki so vplivali na razvrstitev ponudbe v okviru drugih meril), v nasprotju z naročnikovimi navedbami, ne morejo predstavljati poslovne skrivnosti. Naročnik bi zato, kljub temu da je izbrani ponudnik plačilne liste in s tem izpostavljene podatke v plačilnih listah označil za poslovno skrivnost, moral oznako »*poslovna skrivnost*« spregledati in vlagatelju omogočiti vpogled v relevantne podatke (osnovna mesečna bruto plača z vključenim dodatkom za delovno dobo in delom plače za delovno uspešnost), ki se nahajajo v ponudbi izbranega ponudnika.

Na podlagi vpogleda v dokumentacijo, kot je bila dana na vpogled vlagatelju, gre ugotoviti, da naročnik vlagatelju v izpostavljenih podatkih iz plačilnih list, vpogleda ni omogočil. S tem, ko

naročnik vlagatelju ni omogočil vpogleda v podatke, ki so vplivali na razvrstitev ponudbe v okviru merila »*Povprečna mesečna bruto plača čistilca/-ke (PMBP)*«, je naročnik kršil 35. člen ZJN-3.

II. Dokazila glede izpolnjevanja okoljskih zahtev

Vlagatelj nadalje zatrjuje, da bi mu moral naročnik omogočiti vpogled v dokazila glede izpolnjevanja okoljskih zahtev iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila in Uredbe o zelenem javnem naročanju. Navaja, da mu je naročnik v okviru omogočenega vpogleda posredoval le obrazec ponudbe, iz katerega izhaja, da so dokazila o izpolnjevanju okoljskih zahtev priloga ponudbe, ker pa mu niso bila posredovana, se ne more prepričati, če so bila ponudbi priložena in če so vsebinsko ustrezna.

Kot je Državna revizijska komisija že ugotovila, je pravica do vpogleda namenjena zagotavljanju učinkovitega pravega varstva oziroma temu, da lahko vlagatelj zahtevek za revizijo pripravi z dejstvi in dokazi o kršitvah, ki se nanašajo na zakonitost naročnikove odločitve (zgoraj navedena pravna podlaga 31. člena ZPVPJN). Pravice do vpogleda pa ni mogoče razumeti kot abstraktne in neomejene pravice vlagatelja revizijskega zahtevka v smislu preverjanja pravilnosti naročnikove odločitve, ampak je namen vpogleda v pridobitvi dodatnih informacij, ki jih vlagatelj potrebuje za učinkovito uveljavljanje pravnega varstva.

Na tem mestu gre izpostaviti, da je Državna revizijska komisija (npr. odločitve št. 018-061/2016, 018-9/2017, 018-110/2018), nemalokrat ugotovila tudi, da je zahtevek za revizijo namenjen zatrjevanju kršitev, ki naj bi jih v postopku oddaje javnega naročila domnevno storil naročnik, torej tudi kršitve pravice do vpogleda, v ta namen pa ZPVPJN od vlagatelja zahteva aktivno vlogo pri navajanju dejstev ter predlaganju dokazov. Ker so v ZPVPJN taksativno naštetih zgolj obvezne sestavine zahtevka za revizijo, je treba zahteve v zvezi z zatrjevanjem kršitev in dejstev ter v zvezi z dokazovanjem le-teh poiskati v Zakonu o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 26/1999 s sprem.; v nadaljevanju: ZPP), katerega določbe se glede vprašanj, ki jih ZPVPJN ne ureja, na podlagi 13. člena ZPVPJN uporabljajo v predrevizijskem, revizijskem in pritožbenem postopku. ZPP tako v 7. členu določa razpravno načelo, ki od strank zahteva, da navedejo vsa dejstva, na katera opirajo svoje zahtevke, in predlagajo dokaze, s katerimi se ta dejstva dokazujejo. Dolžnost navesti dejstva in predlagati dokaze, na katera opirajo svoje zahtevke ali s katerimi izpodbijajo navedbe ter dokaze nasprotnika, je strankam naložena tudi v 212. členu ZPP. Iz navedenih določb ZPP izhaja t. im. trditveno-dokazno breme, ki pomeni dolžnost tožnika, da jasno, določno in konkretno navede dejstva, na katera opira tožbeni zahtevek (trditveno breme), in zanje predlaga dokaze, ki naj resničnost zatrjevanih dejstev potrdijo (dokazno breme).

Navedeno pomeni, da mora vlagatelj v zahtevku za revizijo jasno in določno ter konkretno navesti tudi dejstva in dokaze v zvezi s kršitvijo pravice do vpogleda. Ker vlagatelj v obravnavanem zahtevku za revizijo poda zgolj ugotovitve, da mu naročnik ni omogočil vpogleda v dokazila o izpolnjevanju okoljskih zahtev, zaradi česar se, kot navaja vlagatelj, ne more prepričati, če so le-ta ponudbi izbranega ponudnika priložena in vsebinsko ustrezna, Državna revizijska komisija ugotavlja, da je vlagateljeva trditvena podlaga v tem delu pomanjkljiva, saj z izpostavljenimi navedbami ni presegel ravni pavšalnega zatrjevanja. Upošteva dejstvo, da vlagatelj v zahtevku za revizijo ni navedel konkretnih (pravno relevantnih) dejstev v zvezi s kršitvijo pravice do vpogleda v delu, ki se nanaša na dokazila o izpolnjevanju okoljskih zahtev, na podlagi katerih bi bilo (če bi se v postopku dokazovanja izkazala za resnična) mogoče ugotoviti naročnikovo kršitev določb ZJN-3, Državna revizijska komisija vlagateljevi zahtevi za vpogled v obravnavanem delu (ob upoštevanju pravila o trditveno dokaznem bremenu) ni mogla ugoditi.

III. Sklepno

Glede na ugotovljeno je Državna revizijska komisija vlagateljevemu predlogu za dovolitev vpogleda ugodila v delu, ki se nanaša na vpogled v podatke iz plačilnih list, ki so v ponudbeni dokumentaciji izbranega ponudnika ter na podlagi petega odstavka 31. člena ZPVPJN naročniku naložila odpravo kršitve na način, da vlagatelju dovoli vpogled v podatke iz plačilnih list iz ponudbe izbranega ponudnika, in sicer v vse podatke, ki so skladno z določbo drugega odstavka 35. člena ZJN-3 javni (podatki, ki so vplivali na razvrstitev ponudb v okviru merila »Povprečna mesečna bruto plača čistilca/-ke (PMBP)«, pri čemer zakrije ostale podatke). Vlagatelj lahko v petih delovnih dneh od dneva vpogleda dopolni ali spremeni zahtevek za revizijo z novimi kršitvami, dejstvi in dokazi, ki jih bo pridobil pri vpogledu v ponudbo izbranega ponudnika.

O dopolnitvi ali spremembi zahtevka za revizijo mora vlagatelj obvestiti Državno revizijsko komisijo in naročnika, ki se lahko o tem izjasni v treh delovnih dneh od prejema vlagateljeve dopolnitve ali spremembe zahtevka za revizijo (peti odstavek 31. člena ZPVPJN).

V preostalem delu je Državna revizijska komisija zahtevkov za revizijo glede kršitve pravice do vpogleda zavrnila.

Ker so že zgoraj zapisani razlogi narekovali odločitev, kot izhaja iz izreka tega sklepa, se Državna revizijska komisija v tej fazi ni izrekala o zahtevku za revizijo v preostali vsebini (tj. glede pravilnosti izračuna točk v okviru meril in razvrstitve ponudb v okviru merila ekonomsko najugodnejše ponudbe, vprašanju dopustnosti ponudbe izbranega in obrazloženosti izpodbijane odločitve o oddaji javnega naročila) oziroma o njej ni meritorno odločala.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 1. točke izreka tega sklepa.

Državna revizijska komisija je na podlagi 75. člena ZPVPJN in ob uporabi tretjega in četrtega odstavka 165. člena ZPP, v povezavi s prvim odstavkom 13. člena ZPVPJN, odločila, da se odločitev o stroških, nastalih z revizijo, pridrži do končne odločitve o zahtevku za revizijo.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 2. točke izreka tega sklepa.

Pravni pouk:

Zoper to odločitev je upravni spor dovoljen v okviru tožbe zoper končno odločitev Državne revizijske komisije o zahtevku za revizijo.

Predsednik senata:
Marko Medved, univ. dipl. prav.
član Državne revizijske komisije

Vročiti (na portalu eRevizija):

- naročnik,
- vlagatelj,
- izbrani ponudnik, po pooblaščenju,
- Republika Slovenija, Ministrstvo za javno upravo.

Vložiti:

- v spis zadeve, tu.